

10927

3K1017

U-41

Ռ. Մախարա

ՊՐՈԼԵՐԱԿԱՆ
ՇԱԲԱՄԱՆ
ԿԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ
I
ՄՈՍԿՎԱ
ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

ՀԿԻՈՊ
Մ-41

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

Յ Ե Բ Ե Վ ա 6 — 1927

26.06.2013

10927

ВОЗВРАТИТЕ КНИГУ НЕ ПОЗЖЕ

обозначенного здесь срока.

32/2288				
53 8/13/2/1000				
15-20/1				

24 SEP 2006

1 DEC 2009

ԿՈՍՅԵՐԻՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ. ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ ՍԵՐԻԱ

3K107

15-41

Ո. ՄԱԳՍԻՆԱ

44

1003
13980

ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՅԵՎ

ՄՈՏԱԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

(Զեկուցում 1927 թ. մարտի 28-ին)

Թարգմ. Վ. Ռ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

Յ Ե Ր Ե Վ ա 6 — 1 9 2 7

Քրտակար 419 ր. հ. 647 Տիրամ 3000

Պետհրատի 2-դ տպարան Յերեվանում—1263

ՊԻՈՆԵՐԱԿԱՆ ԺԱՐԺՄԱՆ ԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՄՈՏԱԿԱ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Ընկերներ, առաջին հարցը, վերին մենք պետք է պատասխանենք մեր կոնֆերենցիայի զեկուցման ու վորոշումների մեջ — աչդ աջն հարցն է, թե ինչ է արվում այժմ պիոներական կազմակերպություններում, ինչ է ապրում այժմ պիոներական շարժումը: Աչդ հարցին պատասխանելու համար չես լավագույնը համարում եմ կարգալ հենց յերեխաների մի խմբի նամակները: Մի յերեխա գրում է «Պիոներ» ամսագրին.

«Յես կազմակերպւթյան մեջ մնացի 3—4 տարի, «դաստիարակվեցի, մխվեցի» աչնտեղ ե վերջնական հաշվով, սոացի ինքս ինձ. «պիոներական կազմակերպությունն ինձ վոչինչ չավեց, ուրիշին ել չի տա»: Յես զուր կորցրի աչքան գնահատելի ժամանակը:

Յեւի մի այս չի տա:

Աշխատանքը համարյա մենակ ժողովներն են, իսկ պիոներական բոլոր ժողովները — ալդ շուր ծեծել ե յիայն»:

Այա այս պիոները բերում ե իր ընկերոջ հետ ունեցած խոսակցությունը, վորը նույնպես ասում ե, թե իր համար պիոներական կազմակերպությունը հետաքրքրական չե և դնում ե այս հարցը. «Ինչ ե նշանակում այս, հակապիոներներ ենք չես ու դու»: Յեվ պատասխանում ե:

«Վոչ: Սխալվում ես: Յես ամբողջովին պիոներական կազմակերպության կողմն եմ... բայց միայն այնպիսի կազմակերպության, վոր տեսնում ենք պիոներական մամուլում, և վոչ նրա կողմը, վոր կա իրականության մեջ»:

Այս մի չերեխալի թղթակցություն ե: Այժմ չես ձեզ կը կարգամ մի պիոներուն հու ճառը, վոր շատ բնորոշ ե պարզելու այն բանը, թե ինչ ուղղությամբ են զարգ. նում մեր չիլիխաները: Պիոներուն հու այս չելույթը կապված ե Սելիվերստովայի մոր նամակի քննության հետ, վոր վերաբերում ե պիոներ-կազմակերպության աշխատանքային դաստիարակության հարցին: Այդ պիոներուն հանդես ե գալիս ու ժողովում ասում.

«Ընկեր Սելիվերստովան մեզ հանդիմանում ե, վոր մենք չենք կարողանում մեզ համար զըլ-

խակապեր կարել: Իայց մարքսիստական պեսակետից այդ վոչ մի քննադատության չի դիմանում: Մեր առաջ հարց դնենք ինչի համար ե պատրա տում մեզ պիոներական կոլլեկտիվը: Մենք չենք այն փոխն ե ք, սչն չերրորդ սերունդը, վորը մի քանի տարի հետո պիտի բռնի կոմյերիսմիության տեղը, վորն իր հերթին հանդիսանում ե կուսակցության փոխը: Դուք դիտեք, ընկերներ, վոր քաղաքական տեսակետից մենք ամբողջովին ու լիովին պայտաված ենք, մենք համարյա ընդհուպ մոտեցել ենք մարքսիզմի թեորիտիկի — Մարքսի ուսումնասիրությանը»:

Յեվ այս պիոներուն ընդամենը տաաներկու տարեկան ե:

Յերրորդ որինակ: Ելի մի չերեխա չե, վոր թղթակցություն ե գրում մեր ամսագրին Նա գրում ե.

«Ներքին դաստիարակչական աշխատանքը շատ թույլ ե, չեն իմանում ու չեն կատարում պատանի պիոներների և ուրիշների որենքներն ու սովորությունները: Պաշտոն որինակ կարող են ծառայել հետևյալ փաստերը. — մի պիոներ մի զեզեցիլ որ տարճանակը վերցրեց և մի տոմս թողնելով՝ «ձանձրացել եմ ապրելուց», անձնատպան յեղալ: Մեռավ. թաղեցին: Մի բանի որ հետո մի ուրիշ պիոներ, վորին մայրը ծեծել եր

դասերը չսովորելու համար վազեց կամուրջի մոտ և իրեն ջուրը նետեց, խեղդվից»:

Ահա ձեզ մի քանի որինակ, փաստ, հենց կազմակերպության կյանքից ու կացությունից: Մեր կազմակերպությունն այժմյան կացության համար բնորոշ է հանդիսանում այն, վոր վերջին վեց ամսի ընթացքում պիոներական կազմակերպությունից հեռացավ 80,000 յերեխա աշն, վոր մենք այժմ կոլլեկտիվի աշխատանքից դժգոհելու մասին վոչ միայն առանձին յերեխաների առանձին թղթակցություններ ունենք, այլև մասնաշաղկապի դժգոհություն կոլլեկտիվի աշխատանքից, հավաքությունների, ողակալին պարավանքների հետքերը յուրյան նվազում, կոլլեկտիվի չհաճախելը և այլն: Ապա, առաջնորդները փախչում են աշխատանքից և փախչում են ամենից քիչ աշխատանքը վաս վարձատրվելու պատճառով ու մեծ մասամբ այն պատճառով, վոր առաջնորդը տեսնում է, թե ինչպես ծանր է այժմ գործնական աշխատանքը, վոր այն կարգի չի ընկնում և նա իել չի տեսնում սեղծված դրությունից: Ի՞նչ են ասում այս փաստերը: Այն, վոր այժմ պիոներական կազմակերպությունը, անպայման, սպրում և մի շարք դժվարություններ, սպրում և ծանր կացություն: Այս ծանր կացությունն ազդ, առանցքը կարելի չէ,

մոտավորապես, այսպես ձևակերպել: Մենք չենք քախարարում յերեխաների աճած (անպայման աճած) պատանջները յեվ չենք կարողանում այն ողողել մեզ նարկավոր հունով, կոմունիստական դատարարակության հունով, վորի համար և գոյություն ունի պիոներական կազմակերպությունը:

Այժմ պատճառների մասին: Յես ուզում եմ տալ այդ պատճառների հիմնական միջուկը:

Առաջին հիմնական պատճառն այն կրկնությունը, այն միատեսակությունն և, վոր կա կոլլեկտիվների աշխատանքում:

Յերկրորդը — կոլլեկտիվի աշխատանքում յերեխայի համար հետաքրքրական, գործոն նյութի բացակայությունը: Յերեխան ցանկանում է մի բան անել և վոչ թե միայն զրույցներ լսել: Մենք դեռ չենք կարողանում աշխատանքը հիմնել յերեխաների ինքնագործունեություն, նախաձեռնություն վրա: Մի փոքրիկ փաստ: Յերբեր կոլլեկտիվի հավաքը տեղի չի ունենում, յեթե առաջնորդը չի գալիս: Միթե պիոներներն այնքան անկազմակերպ են, վոր անկարող են կատարել կոլլեկտիվի հավաքը: Այս տեղի յե ունենում այն պատճառով, վոր չափազանց մեծ է խնամակալությունը, մեծ է անփստահությունը, թե յերեխաները կարող են իրենք վորեք բան անել և այլն:

Յերրորդ պատճառն այն է, վոր վերադաս կազմակերպությունն երի կողմից չենք տեսնում հարկավոր ոգնությունը, վոր պետք է կոլեկտիվի գործնական աշխատանքում: Հենց այս է կոնկրետ դեկալարության հարցը: Մեզ հարկավոր են վոչ թե ընդհանուր շրջաբերականներ ու դատողություններ, այլ ոգնություն ու ցուցմունքներ, վորոնք ասեյին, թե ինչ է ինչպես անել:

Չորրորդ պատճառն այն է, վոր անպայման խորհրդային հանրայնության, կոմյերիտմիության ու կուսակցության ուղադրությունը գեպի պիոներական շարժումը թուլ է: Այժմ դրությունն այնպես է, չերբ այն մեծ ուղադրությունից հետո, վոր նվիրվում էր պիոներական կազմակերպությանը: Նրա գոյության առաջին տարիներում, նրա վրա նախում են իբրև վոչ կարևոր, հաճախ է իբրև անպետք կազմակերպության: Կուսակցական բժիշկներից վոմանք համարում են, վոր այդ նրանց գործը չէ, այլ միայն կոմյերիտմիության:

Վերջապես, վերջին պատճառը, վոր վորոշ նշանակութուն ունի թեև վոչ վճռական, — այդ միջոցների պակասն է, վոր նկատելի չե մի շարք կազմակերպությունների մեջ:

Ըսկերներ, անս, մոտավորապես, հիմնական

նում ընչպես է մեր կազմակերպությունների մեծամասնության կացությունը: Վերն է հիմնական չարիքը: Հիմնական չարիքն այն է, վոր մենք չենք կոլեկտիվում մեր այժմյան ամբողջ ըսկատեսակ աշխատանքն այնպես կազմակերպել, վո պեսզի նա հետաքրքրական լինի յերեսանների համար, վորպեսզի նա համապատասխանի յերեսանների պահանջներին: Այստեղից բխում է այն չեզակացությունը, վոր մենք վոչ միայն պետք է ասենք — ինչ անել, այլև՛ ինչպես անել, մենք պետք է վերքնենք և աշխատանքի ձևերը և, վոր գլխավորն է, չերեսանների մեջ կատարվող մեր աշխատանքի մեթոդներն ու համապատասխան ձևով փոխենք այն: Յեթե մենք ուզում ենք նշել մեր հետագա զարգացման ուղիղ ճանապարհները, պետք է անպայման դիտենք այն փորձը — ճիշտ է, շատ աննշան, — վոր այժմ կա մեր առանձին կազմակերպությունների աշխատանքում: Ահա ինչ է ասում մեզ այդ փորձը: Յես զիմում եմ մեր կազմակերպություններից վոմանց — Լենինգրադի, Մոսկվայի, Ռբայի և ուրիշների փաստերին: Այն կոլեկտիվները, վորոնցից այժմ դուրս գալը դադարել է, վորտեղ չերեսաններն սկսել են հետաքրքրվել աշխատանքով, այդ բանին հասել են այս ճանապարհով: Առաջին նրանք կազմակեր-

պել են չերեխաների մասսայական զվարճություններ — ցերեկույթներ, չերեկոյթներ, մրցություններ, շախմատային տուրնիրներ և այլն: Յերկրորդ՝ նրանք չերեխաների համար սկսել են գործ կազմակերպել, սկսել են արհեստանոցներ կազմակերպել ռազլոտ-ավիո-եկեկարո-խմբակներ, կարի խմբակներ և այլն: Յեւ, վերջապես, չերկրորդ՝ նրանք կոլլեկտիվի ամբողջ աշխատանքը կատարել են այն առաջադրությունների մեթոդով, ինչպես վճռեց Կոմչերիտմիրության Կենտկոմի վերջին պլենումը: Առաջադրությունների մեթոդի հիմնական խմաստն այն է, վոր ամբողջ աշխատանքը կատարվում է հենց չերեխաների և վոչ թե առաջնորդի ձեռքով: Առաջնորդն այս աշխատանքում հանդես է գալիս միայն իբրև զլխավոր կազմակերպիչ ու ղեկավար:

Վերջն է այս նվաճումների ելությունը: — Ազատ ժամեր, զվարճություններ, խաղեր, զբոսանքներ և այլն — սրանք չերեխաների աշխատանքի ամենակենդանի, ամենամոտիկ ձևերն են: Բնական է, վոր հենց սրանց միջոցով աճեց պիտաներների հետաքրքրությունը դեպի պիտաներական կազմակերպությունը: Յեթե վերցնենք աշխատանքային դաստիարակության կազմակերպությունը, ապա կր տեսնենք, վոր հենց այդ արհեստանոցում, հենց այդ խմբակում մեր ըն-

կերները կարողացան դուզակցել չերեք հիմնական մոմենտ՝ չերեխայի գործնական հետաքրքրությունը դեպի ավիոն, ռազլոն և այլն, հասարակական ոգուար և դաստիարակչական արդյունքը: Վորովհետեւ աշխատանքային դաստիարակության այդ ձևերի մեջ գուզակցվում ելին այս չերեք հիմնական մոմենտը, այդ պատճառով ել այդ ձևերն այժմ հանդիսանում են ամենից հետաքրքրականը չերեխաների համար: Բայց անսվերցնենք մեր աշխատանքի չերկրորդ ասպարեզը, վ ը շատ մեծ ու կարևոր է, նստարակական աշխատանքի ասպարեզը: Ի՞նչ ենք տեսնում այստեղ: Պետք է ասել, վոր մեզ մոտ հասարակական աշխատանքն ադավադել են, այն դարձրել մի ընդհանուր ֆրազ, առանց վորեւ պրակտիկ գործի, կամ ինչ-վոր թղթերի սոսկ ցրում և ուրիշ վոչինչ: Յերեխաների համար այդ հետաքրքրական չե, նրանք անիծում են այդ. նրանց պետք չե այդ. մինչդեռ մենք հիանալի գիտենք, մեր կազմակերպության հիմնական խնդիրներից մեկն է հասարակական գործիչներ նախապատրաստել, չերեխաներին արդեն այդ հասակում, յերիտասարդ հասակում ցույց տալ, վոր նրանք ել կարող են մասնակցել շինարարական մեծ գործին: Աշխատանքի այս ասպարեզը մենք բոլորովին մոռացության ենք տվել, բայց միևնույն

պել են չերեխաների մասսայական գվարձություններ— ցերեկույթներ, չերեկույթներ, մըրցություններ, շախմատային տուրնիրներ և այլն: Յերկրորդ՝ նրանք չերեխաների համար սկսել են գործ կազմակերպել, սկսել են արհեստանոցներ կազմակերպել ռադիո-ավիո-էլեկտրո-խմբակներ, կարի խմբակներ և այլն: Յեւ, վերջապես, չերրորդ՝ նրանք կուլեկտիվի ամբողջ աշխատանքը կատարել են այն առաջադրությունների մեթոդով, ինչպես վճռեց Կոմյերիտմիության Կենտկոմի վերջին պլենումը: Առաջադրությունների մեթոդի հիմնական իմաստն այն է, վոր ամբողջ աշխատանքը կատարվում է հենց չերեխաների և վոր թե առաջնորդի ձեռքով: Առաջնորդն այս աշխատանքում հանդես է գալիս միայն իբրև գլխավոր կազմակերպիչ ու ղեկավար:

Վճռն է այս նվաճումների ելությունը: — Ազատ ժամեր, գվարձություններ, խաղեր, զբոսանքներ և այլն — սրանք չերեխաների աշխատանքի ամենակենդանի, ամենամոտիկ ձևերն են: Բնական է, վոր հենց սրանց միջոցով աճեց պիտանեաների հետաքրքրությունը դեպի պիտանեան կազմակերպությունը: Յեթե վերցնենք աշխատանքային դաստիարակության կազմակերպությունը, ապա կը տեսնենք, վոր հենց այդ արհեստանոցում, հենց այդ խմբակում մեր ըն-

կերները կարողացան գուգակցել չերեք հիմնական մոմենտ՝ չերեխայի զործնական հետաքրքրությունը դեպի ավիոն, ուղիոն և այլն, հասարակական ոգուտը և դաստիարակչական արդյունքը: Վորովհետև աշխատանքային դաստիարակության այդ ձևերի մեջ գուգակցվում էին այս չերեք հիմնական մոմենտը, այդ պատճառով էլ այդ ձևերն այժմ հանդիսանում են ամենից հետաքրքրականը չերեխաների համար: Բայց ահա վերցնենք մեր աշխատանքի չերրորդ ասպարեղը, վոր շատ մեծ ու կարևոր է, նստարակական աշխատանքի ասպարեղը: Ի՞նչ ենք տեսնում այստեղ: Պետք է տեսել, վոր մեզ մոտ հասարակական աշխատանքն ազավաղել են, այն դարձրել մի ընդհանուր ֆրազ, առանց վորեւ պրակտիկ գործի, կամ ինչ-վոր թղթերի սոսկ ցրում և ուրիշ վորինչ Յերեխաների համար այդ հետաքրքրական չե, նրանք անիծում են այդ. նրանց պետք չե այդ. մինչդեռ մենք հիանալի գիտենք, մեր կազմակերպության հիմնական խնդիրներից մեկն է հասարակական գործիչներ նախապատրաստել, չերեխաներին արդեն այդ հասակում, յերիտասարդ հասակում ցույց տալ, վոր նրանք էլ կարող են մասնակցել շինարարական մեծ գործին: Աշխատանքի այս ասպարեղը մենք բոլորովին մոռացության ենք տվել, բայց միևնույն

ժամանակ մենք կարող ենք մեր հասարակական աշխատանքի անպարեզր զուրս գալ նույնպիսի լայն փրոնտով, ինչպես աշխատել ենք աշխատանքային դժուր, չեթեւ ամեն մի հասարակական պրակտիկ աշխատանքի մեջ զուգակցենք այն չեղք պայմանը, վորոնց մասին չես վերելը խոսեցի:

Բերեմ մի որինակ, վոր վերաբերում է խոր հուրդների աշխատանք վերընտրություններին, թե ինչպես մասնակցեցին այդ դործին քաղաքի ու գյուղի պիտներները և ինչպես այդ աշխատանքը ներանց հետաքրքրեց, դաստիարակչական արդյունք և հասարակական ոգուտ տվեց:

Ահա գյուղի մի չեղքայի թղթակցությունը.

«Մեր գյուղխորհրդի նախընտրական ու ընտրական կառավարչային մենք, առաջուց մշակած պլանի համաձայն, հետեւյալ մասնակցություն ունեցանք. 1) Լույս ընծայեցինք պատի լրագրի հատուկ համար, վորի մեջ նկարագրեցինք գյուղ խորհրդի աշխատանքը, նվաճումները, խորհրդային շինարարությունը և բնակչության լայն մասնակցության նշանակությունը վերընտրություններին. 2) Գրում եյինք ծանուցագրեր, ցրում եյինք այն և հրավիրում ժողովների (նախընտրական, հաշվետու և ընտրական, կանանց, արհմիութենական, ընդհանուր-գյուղացիական), բո-

լորս խմբակների բաժանվելով ըստ գյուղխորհրդի առանձին բնակավայրերի. 3) Գրում եյինք վերընտրությունների առթիվ լուսուցներ, պրակատներ, դիագրամներ եյինք նկարում մեր գյուղի տնտեսական աճման վերաբերյալ և այդ բոլորը կախում եյինք դպրոցում, խրճիթ ընթերցարանում և գյուղխորհրդում 4) Պարզաբանում եյինք մեր ծնողներին նրանց մասնակցության անհրաժեշտությունը գյուղխորհրդի վերընտրություններին, ընտրությունների ուր տանը մնալով և բոլոր ծանուցագիր ստացողներին ուղարկելով գյուղխորհրդի ներկայացուցիչների ընտրությանը»:

Յեվ այն գեպքերում, յերբ պիտներները մայրերը չեյին կարող գնալ գյուղխորհուրդ ընտրություններին մասնակցելու, վորովհետեւ տանը մնացող չկար, նրանք, պիտներները մնում եյին տանը, իսկ մայրերը գնում եյին գյուղխորհրդի ընտրություններին: Ահա ձեզ գործնական, շատ հետաքրքրական ու յերեխաներին բավարարող, մեծ արժեք ունեցող մի ձև, վորով պիտներական կոլեկտիվը մասնակցում է գյուղխորհրդի վերընտրություններին:

Ահա ձեզ մի ուրիշ թղթակցություն, թե ինչպես մասնակցեց վերընտրություններին մեր քաղաքային կոլեկտիվներին մեկը.

«Ընտրական ժողով ե Մասկվայում: Մեծ աշխույժ ե մտցնում պիոներական կոլլեկտիվի չեքալը: Պիոներները մշակել են իրենց հրահանգը Մասկվայի խորհրդի անդամներին

— Տաք նախաճաշ գպրոցներում:

— Գրենական պիտույքների գները ցածացնել:

— Արհեստանոցներ բանալ, վորտեղ յերեխաները կարողանային աշխատանքի ունակութուններ ձեռք բերել:

— Մանկական թատրոններ բանալ և այլն:

Պիոներական հրահանգի ամեն մի կետն ընդունվում եր ծափահարութուններով և «ուզիդ ե», «ճիշտ ե» բացագանչություներով:

Մյուս կողմից՝ հանդես ե գալիս բանվորուհի մայրը և խորհրդի պատգամավորի հրահանգի նրկատմաք իր պահանջներն առաջադրելով, ասում ե, վոր պիոներական-կոլլեկտիվի համար հարկավոր ե լվացքատուն՝ մանկապարտեզ և գետեղարան: Մենք տեսնում ենք, թե ինչպես ծնողներն ել անմիջականորեն սկսում են իրենց ուշադրութունն ուղղել այս բանի վրա: Ահա, ընկերներ, մեր աշխատանքի ամենահետաքրքրական ուղղութիւններից մեկը: Ահա, ընկերներ, ինչպես ե և ինչպես պետք ե լինի գործը յերրորդ ասպարիզում, հասարակական աշխատանքի ասպարի-

զում: Սրա մեջ ե, չեթե խոսենք աշխատանքի հենց բովանդակության մասին, հիմնական յերբն ստեղծված դրությունից: Պոսելով ազատ ժամերի, աշխատանքային դաստիարակության և հասարակական աշխատանքի մասին, մենք ձեզ հետ մեծ գյուտ չենք անում, ինչպես վոր գյուտ չե, յերբ խոսում ենք կոմյերիտիության մասնակցության մասին արտադրական կյանքին: Հարցը միայն այն ե, թե վորտեղ, ինչ յել ինչպես անել: Ահա, այս հանդիսանում ե պիոներական կազմակերպության վերաբերմամբ հիմնական, գլխավոր հարցը:

Սակայն, հարկավոր ե կանխել մյուս հնարավոր ծայրահեղութիւնը, — շատ ավելի հեշտ ե կազմակերպել յերեխաների գվարճութիւնը, կազմակերպել վորեւե խմբակ, բայց շատ սվելի բարդ ե ընթացք տալ հասարակական աշխատանքին և աշխատանքային դաստիարակությանը: Մյուս կողմից՝ մեզ մոտ հաճախ աշխատանքը հասկանում են այնպես, վոր յերեխաներին վորեւե վորակում տրվի:

Մենք մեր աշխատանքում բոլորովին չենք հետամտում այդ նպատակը: Մեր աշխատանքում առաջինը, գլխավորը և հիմնականը պետք ե այն լինի, վոր սովորեցնենք յերեխային սիրել աշխատանքը, աշխատել կարողանալ, հարգել իր և

ուրիշի աշխատանքը. այս բոլորը պետք է արվի գործնական աշխատանքում, տալով նույնպես վորոշ քանակությամբ աշխատանքի ունակություններ: Ֆիզիկոսներ, զբոսանքներ, ցերեկոյթներ, կինո և այլն — այս բոլորը հարկավոր բաներ են. բայց ավելի բարդ ասպարեզները — աշխատանքային դաստիարակությունը, հասարակական աշխատանքը — չի կարելի լիարժեք ու մոռանալ գործնական աշխատանքում: Մեր կոնֆերենցիան պետք է հատկապես ընդգծի այս:

Աշխատանքի այս բոլոր ձևերն անիրագործելի կը լինեն, չեն տա հարկավոր արդյունքները, յերբ մենք ամենալայն ձևով չծավալենք հենց պիոներական կազմակերպության ինքնագործունեությունը: Ընկերներ, յես արդեն բերեցի կոլեկտիվի հավաքի որինակը, ասացի, վոր հավաքը չի կայանա, յեթե առաջնորդը չը գահարել յե բերել մի փաստ, Լենինգրադի «Տրեուդոնիկի» փաստը: Յես աջտեղ եյի անցյալ տարվա ապրիլին և այս տարվա հունվարին: Առաջներում, չնայած աշխատանքի մեծ միջոցներին, դրանք կոլեկտիվներ չեյին, յերեխաների կազմակերպություններ չեյին, այլ ինչ վոր «հիմնարկություն» յերեխաների համար: Այժմ, ինքնագործունեության գարգացման շնորհիվ, հասարկանուն բանն անելով, ինչ վոր առաջներում, աճել

և յերեխաների հետաքրքրությունը դեպի աշխատանքը, և յերեխաներն զգուժ են վոր իրենք են անում այդ և վոր այդ հարկավոր է անել:

Յերբ բոլոր արհեստանոցները կառուցվեցին միայն հրահանգչի ձեռքով, յերբ յերեխաները չեյին մասնակցում վոր գործիքներ ձեռք բերելուն, վոր ել արհեստանոցներ կազմակերպելուն, գործը շատ թույլ եր դրված: Հասարակական աշխատանքի, յերեխաների միջավայրում կատարելիք աշխատանքի մասին յեղած բազմամյա խոսակցություններից հետո, պիոներական կոլեկտիվները գործարանում նույնիսկ չը կազմակերպեցին վոր մի ցերեկոյթ մնացած բոլոր յերեխաների համար, և այն ժամանակ զգացվում եր, վոր այդ մի կազմակերպություն եր յերեխաների համար: Իսկ ինչ ենք տեսնում հունվարին: Այնտեղ այժմ ընդհուպ մոտեցել են այն հարցին, վոր աշխատանքը պետք է կազմակերպել հենց յերեխաների ձեռքով: Կը բերեմ մի փոքրիկ որինակ բնակարանային ընկերությունների մեջ կատարվող աշխատանքից: Կոլեկտիվի խորհրդում վորոշեցին աշխատել բնակարանային ընկերություն մեջ: Ինչ արեց կոլեկտիվի խորհուրդը: Նա պիոներներ ուղարկեց մի քանի բնակարանային ընկերություններ, և պիոներներն այնտեղից գտնելով, ասացին, վոր ամենիցլավ է՝ այս-

1003
73980

ինչ բնակարանային ընկերութիւնն ընտրենք: Այն բանից հետո, յերբ կոլլեկտիվի խորհրդում նրանք վարդեցին, վոր աշխատեց են աշխատելու, բնակարանային ընկերութեանն ամբողջոված կոլլեկտիվը գնաց բանակցելու բնակարանային խորհրդի, ծնողների հետ և այլն: Այս բոլորն անում էին իրենք յերեխաները և անում էին իրենց նախաձեռնութեամբ: Սրա հետևանքն այն է, վոր «Տրեուգոլնիկն» ունի 2 սենյակ պիոներների աշխատանքի համար, յերեխաների հետ աշխատելու համար, ունի բնակարանային ընկերութեան շահութեանից մի քանի տոկոս մասնատրութիւն յերեխաների մեջ աշխատելու համար, ունի շաշկա, շախմատ, կազմակերպված է յերեխաների մեջ անգրագիտութեան լիկվիդացիայի խմբակ, գործի մեջ են գրավվում այդ տանն ապրող մանկավարժները և այլն: Մենք տեսնում ենք, վոր յերբ հասարակական գործն սկսեցին այլ կերպ կազմակերպել, յերեխաների կողմից հետաքրքրութիւնն առաջացավ դեպի այն, և հասարակական մեծ ոգուտ ու լավ դաստիարակչական արդյունք ստացվեց:

Ընկերներ, կարելի չէ մի շարք նման փաստեր բերել ուրիշ կազմակերպութիւնների կշանքից: Յեթե ամենաառաջինը մեր աշխատանքում կազմակերպութեան ամբողջ գործունեութեան

աշխուժացումն է ու յերեխաների լայն ինքնագործութեան զարգացումը, ապա մենք դրան չենք հասնի առանց բավականաչափ նախապատրաստված հասակավոր մարդկանց, վորոնք կը դեկալարեն այդ գործը: Մեր առաջ կանգնում է առաջնորդի և բարձրագույն կազմակերպութիւնների կողմից նրան ոգնելու հարցը:

Այժմ յես կանցնեմ գործնական աշխատանքի առանձին մասերին: Ի՞նչ կարող ենք առաջարկել մենք այս տեսակետից: Կսկսեմ մեր աշխատանքի մեծ տապալիքից - աշխատանքային դաստիարակութիւնից: Յես արդեն ստացի, վոր մենք չենք կարող աշխատանքային դաստիարակութիւնը դիտել, իբրև յերեխային տրվող վորևէ վորակում: Մենք պետք է յերեխայի մեջ պատվաստենք աշխատանքի սեր, աշխատանքի հիմնութիւն և հարգանք դեպի իր և ուրիշի աշխատանքը, սրա հետ միասին յերեխային տալով աշխատանքի վորոշ ունակութիւններ:

Մենք կարծում ենք. վոր աշխատանքային դաստիարակութիւնն այժմ պետք է ընթանա հետևյալ գծերով՝ ելեքարո-ավիո և ռադիո: Հարկավոր է, վորպեսզի յերեխաները սովորեն ռադիո ընկալիչ շինել, վորպեսզի նրանք սովորեն ելեքատեղանութեան պարզ անցվածքը, ծանոթանան պլաներային գործին: Ամենուրեք, ուր ծա-

վալվում են այդ խմբակները, նրանք մեծ հետաքրքրություն են առաջ բերում յերեխաների մեջ և անպայման համապատասխանում են այն ստեղծագործական ինքնագործունեությունը, նախաձեռնությունն ու յեռանդին, վոր գոյություն ունեն ամեն մի յերեխայի մեջ: Մենք չպետք է մոռանանք նույնպես կարի խմբակները, տնային տնտեսություն խմբակները գյուղում, ասեղնագործություն, փայտի վրա փորագրելու խմբակները և այլն:

Ահա հիմնականը, վորի մասին պետք է խոսենք, յերբ դնում ենք աշխատանքային դաստիարակություն հարցը:

Ապա, հասարակական աշխատանքի մասին խոսելով, յես ուզում եմ մի յերկու որինակ բերել, վորպեսզի պարզեմ, թե ինչպիսի հասարակական աշխատանք է հարկավոր մեզ: Ահա, որինակներ մեր գյուղական կուլեկտիվներից մեկի աշխատանքից, վորը կազմակերպել է իր գյուղում տների համարագրությունը: Այս հարցը շատ մեծ կարևորություն ունի: Ահա ինչ է գրում մեզ այս աշխատանքի մասին Պատանի Պիոներների գավառական բյուրոյի նախագահը.

«Մեր գավառներում այս կամ այն անունով շատ գյուղեր կան, վորոնցում ապրողները նույն ազգանունն ունեն: Յեվ յերբեմն ստացվող նա-

մակները, լիւրթերը, նույնիսկ ծանրոցները (посылки) նրա ձեռքը չեյին ընկնում, ում համար ուղարկվում էին»:

Պիոներները վճռեցին կազմակերպել տների համարագրություն: Անպայման այդ աշխատանքը շատ հետաքրքրական է յերեխաների համար ու կապված վորոշ աշխատանքային պրոցեսների հետ: Հարկավոր էր կտրել փոքրիկ տախտակներ, նկարազարդել, կպցնել և այլն: Այդ աշխատանքը մեծ գործնական արդյունքներ ունեցավ:

Կարելի չի մի ուրիշ որինակ բերել, թե ինչպես Դնեպրոպետրովսկի պիոներները կազմակերպեցին սպիտակեղենի հավաք անխնամ յերեխաների համար: Նրանք այդ սպիտակեղենը կարկատեցին և բաժանեցին անխնամներին: Կարելի չէ պիոներների հաջող հասարակական-ուսուկար աշխատանքի շատ որինակներ բերել:

Կանցնեմ գյուղատնտեսության հարցերին: Հարկավոր է ասել, վոր այս գործում մենք նըշանակալի նվաճումներ ունենք: Մի ամբողջ շարք կազմակերպություններ մի քանի տարվա ընթացքում արդեն աշխատում են գյուղատնտեսության ասպարիզում: Յես ուզում եմ ձեզ կարգալ Սմոլենսկի նահանգին վերաբերող 1926 թ. տեղեկությունները, վորտեղ արդեն վորոշ ժամանակ աշխատում են այդ գործում:

Ի՞նչ գործնական արդյունքներ կան ախտեղ:
Նախ՝ պիոններեն ունեն մինչև 3000 անհատա-
կան ածու: Նրանք արդեն ունեն պիոններական
կոլլեկտիվային 104 բաշարանոց, 45 դպրոցա-
կան բանջարանոց: Կոլլեկտիվին կից կազմակերպ-
ված է պտղատու ծառերի մի քանի տնկարան:
1926 թ. աշնան գյուղատնտեսական ցուցահան-
դեսում 26 պիոններ ու յերկու պիոններական կոլ-
լեկտիվ պրեմիա ստացան: Այդ կազմում է գյու-
ղատնտեսական ցուցահանդեսում բոլոր պրեմիա
ստացածների 10 %: Հարկավոր է ասել, վոր
գյուղատնտեսական աշխատանքը պետք է կա-
տարվի տվյալ ուսյոնի կարիքներին համապա-
տասխան: Մենք մեր կողմից առաջադրում ենք
գյուղատնտեսության հետևյալ հիմնական ճյու-
ղերը՝ կաթնատնտեսություն և հավաքուծություն
մեր Միության համարյա ամբողջ կենտրոնական
մասի համար: Մեր հարավային ուսյոնների հա-
մար մենք առաջ ենք քաշում ընտանի կենդա-
նիններ պահելը և այնպիսի կուլտուրաների զար-
գացումը, վորոնք այնտեղ կան - ծխախոտ, կա-
նեփ և այլն: Կարելի չէ այժմ ակնառու կերպով
ձեզ ցույց տալ, թե վորոնք են մեր կոլլեկտիվ-
ների աշխատանքի արդյունքները, յեթե այդ գործը
լայն ծավալ է ստանում: Որինակ՝ արմատապը-
տուղների զարգացման հարցը մեր կոլլեկտիվնե-

րում գործնականապես զբաղված է և մենք գործ-
նական արդյունքներ ունենք: Յես ուզում եմ ա-
պացուցել արմատապտուղների չափակությունը
և այդ գործի կարևորությունը կաթնատնտեսու-
թյան համար: Մեկ դեսյատինից ստանում ենք 4
մինչև 6 հազար փուխ գոնգեղ (брюква), վոր հա-
վասար է 200 - 300 փուխ վարսալի: Այս մեծ
ոժանդակություն է մեր գյուղատնտեսությանը:

Մենք վաստեր ունենք, յերբ մեր պիոնե-
րական-կոլլեկտիվներն զբաղվում են կովի ճիշտ
հոգատարությամբ, շինում են դանիական կերի
տաշտեր և այլն: Նայեցե՛ք, այս դանիական կերի
տաշտի մոդել է, վորի մտցնելն անպայման հան-
դիսանում է մեծ պրակտիկ գործ մեր կաթնա-
տնտեսության լավացման տեսակետից:

Սոսելով գյուղատնտեսության մասին, հար-
կավոր է նախազգուշացնել պիոններական-կոլլեկ-
տիվներին և առանձին յերեխաներին այն կուլ-
տուրաները հաճախակի փոփոխելուց, վորոնցով
նրանք զբաղվում են: Վորովհետև արմատապը-
տուղներից ոգուտ ստանալու համար հարկավոր
է գոնե մեկ կամ յերկու տարի: Բավական չէ
միայն իր ածուլում կամ հասարակական դպրո-
ցական բանջարանոցում աշխատելը: Կարևոր է
արմատապտուղների ցանքը մտցնել իր ընտա-
նիքը, ուրիշ գյուղացիների ընտանիքները և ցույց

տալ, թե ինչպէս պետք է աճել աչդ: Բնդհանուր առմամբ մեր առաջ կանգնած է այն հարցը, փոքրագի մեր աղերքը շուտ-շուտ մի աշխատանքից մյուսը չնետալին: Գյուղատնտեսութեան մեջ հատկապէս կարեւոր է զործը սկսել և այն իր վախճանին հասցնել: Սրա համար հարկավոր է աշխատել յեթե վոչ մի քանի, գոնե մի տարի:

Յերկրորդ հարցը գործնական ոգնութեան և աչդ գործի մեջ ուժեր գրավելու հարցն է: Այժմ մեր գյուղատնտեսական կայանը, վոր կազմակերպւած է Տիմիրյազի անվան Բիոկայանին կից, մի ամբողջ շարք կողեկտիվներէ հետ կապվելու համար ուղարկում է արժատապրտողներէ սերմեր: Մենք ուղարկում ենք սերմեր, արժատապտուղի վերաբերյալ զրքեր, ամենազանազան հրահանգներ ու նամակներ, վորոնք ասում են, թե ինչպէս պետք է դնել այդ աշխատանքը մեր կողեկտիվներում:

Այժմ խոսենք յերեխաների պաշտպանութեան, մասնավորապէս փոքրիկ բառակների պաշտպանութեան մասին: Այս գործն ամենավատ վիճակում է. մենք ամենափոքր արդյունքների յենք հասել, յերեխաների տրամադրութեանը զանազան առաքելիքներում մենք ամենից քիչ ենք հաշիւ առնում և նրանով ամենից քիչ ենք հետաքրքրվում: Յետ ուզում եմ սի բա-

նի որինակ բեր' ը Առաջին որինակը հետեւյալն է. — մեր մանկավարժական ինստիտուտը հետագոտել է Ֆաբրիկա-գործարանային դպրոցների աշակերտներին (фабзавучники), վորոնք կարճեք անմիջական կ'աչ չունեն պիտի բական շարժման հետ, բայց այնտեղ կ'ան 15—16 տարեկան աղերք, — այս այն յերեխաների տալին է, վորոնք պիտի են: Հետագոտութեան արդյունքներն ասում են, վոր 15—17 տարեկան աշակերտներին տանք ծեծում են: Սրանք համարյա հասուն աղերք են և աճա ինչպէս են վերաբերվում նրանց տանը: Այս ամենախիստ, ամենից աչքի չնկնող յերեւոյթն է:

Մյուս փաստը Լենինգրադից է: Յերեխաների կյանքի պայմանները հետազոտելով, այնպիսի դեպքերի հանդիպելի, յերեւոյթականները յետ են մնում դպրոցում: Հարցնում են. — ինչո՞ւ, բանն ինչո՞ւն է: Արդ' ոք պատճառն այն է, վոր յերեխան ծուլ է, կամ նա այսպէս առած, սովորելու ընդունակութեան չունի: Յերեւոյթ, վոր բանը բոլորովին աչդ չէ: Այն ընտանիքում, վորտեղ նա ապրում է, հայրն ու մայրը ծեր են, այժմ կ'են աթոշակով են ապրում, ստանում են 10—15 ռ.: Նա պանդոկ է գնում, ալում է այն, ողի, գինի, գարեջուր է բերում և դրա համար փող ստանում, ոգնում

տալ, թե ինչպէս պետք է աճել աղւ. Բնդհանուր
առժամբ մեր առաջ կանգնած է աչն հարցը, վոր-
պեսդի մեր տղերքը շուտ-շուտ մի աշխատանքից
մշուտը չնետովեն: Գլուղատնտեսութեան մեջ հա-
կապես կարեւոր է գործը սկսել և աչն իր վախ-
ճանին հասցնել: Սրա համար հարկավոր է աշխա-
տել յեթե վոչ մի քանի, գոնէ մի տարի:

Յերկրորդ հարցը գործնական ոգնութեան
և աղւ գործի մեջ ուժեր գրավելու հարցն է:
Այժմ մեր գլուղատնտեսական կայանը, վոր
կազմակերպված է Տիմիրյազեի անվան Բիոկա-
յանին կից, մի ամբողջ շարք կոլեկտիվներին հետ
կապվելու համար ուղարկում է արժատապը-
տուղներին սերմեր: Մենք ուղարկում ենք սեր-
մեր, արժատապտուղի վերաբերյալ զրբեր, ա-
մենազանազան հրահանգներ ու նամակներ, վո-
րոնք ասում են, թե ինչպէս պետք է դնել
այդ աշխատանքը մեր կոլեկտիվներում:

Այժմ խոսենք չերեխաների պաշտպանու-
թեան, մասնավորապէս փոքրիկ բատրակներին
պաշտպանութեան մասին: Այս գործն ամենա-
վատ վիճակում է. մենք ամենափոքր արդյունք-
ների յենք հասել, չերեխաների տրամադրու-
թեանը զանազան արպարեզնութում մենք ամե-
նից քիչ ենք հաշվի առնում և նրանով ամենից
քիչ ենք հետաքրքրվում: Յես ուղղում եմ մի քա-

նի որինակ բեր՝ Նոսալին որինակը հետևյալն
է. — մեր մանկավարժական ինստիտուտը հետա-
դատել է Ֆաբրիկա-գործարանային դպրոցներին
աշակերտներին (фабзавучники), վորոնք կար-
ժեք անմիջական կապ չունեն պիտի բական
շարժման հետ, բայց այնտեղ կան 15—16 տա-
րեկան տղերք, — աչս աչս չերեխաների տալիքն
է, վորոնք պիտենք են: Հետադոտութեան ար-
դյունքներն ասում են, վոր 15—17 տարեկան
աշակերտներին տանը ծեծում են: Սրանք հա-
մարչա հասուն տղերք են և ահա ինչպէս են վե-
րաբերվում նրանց տանը: Այս ամենախիստ, ամ-
եննից աչքի ինկնող յերեւոյթն է:

Մշուտ փաստը Լենինգրադից է: Յերեխա-
ների կյանքի պայմանները հետադոտելով, սչն-
պիտի դեպքերի հանդիպելն, յերք դպրոցական-
ները յետ են մնում դպրոցում: Հարցնում են. —
ինչո՞ւ, բանն ինչո՞ւն է: Արդոք պատճառն աչն
է, վոր չերեխան ծուլ է, կամ նա այսպէս ա-
սած, սովորելու ընդունակութեան չունի: Յերե-
վաց, վոր բանը բոլորովին աղւ չէ: Աչս ընտա-
նիքում, վորտեղ նա ապրում է, հաչն ու
մայրը ծեր են, այժմ կենտրոնակով են տա-
լում, ստանում են 10—15 ու: Նա պանդոկ է
գնում, ավում է աչն, ողի, զինի, գարեջուր է
բերում և դրա համար փող ստանում, ոգնում

ծնողներին, հարկավ, դպրոցում հա չի կարող ինչպես հարկն է, սովորել ու տանը դասերը պատրաստել։ Անպայման պիտի երական կադետ-կերպուժան պարտականությունն է՝ ճանաչել աղպիսի ընկերոջը և համապատասխան կազմակերպությունների միջոցով կամ անմիջականորեն նրան ոգնություն ցույց տալ։

Մի որինակ ել, Գրեպրոպետրովսկից։ Այնտեղ կան յերեխաներ վորոնց կոչում են «ը կրաբնիկներ»։ Ահա ինչ է նշանակում այդ։ Այնտեղ կան, չեթե կարելի յե այսպես արտահայտվել, գործածված անպետք իրերի կույտեր, վորտեղ գտնվում են գլխավորապես յերկաթի, կոկսի և այլն մնացորդներ։ Ահա շատ մեծ քանակությամբ յերեխաներ դասից հետո, չեթե նըրանք սովորում են առաջին փոխին, համարյա ամբողջ որն աչնտեղ են, հավաքում են այդ թափթփուկները, վորը կամ ծնողներն են ծախում, կամ հենց իրենք և աղպիսով նրանք ամբողջ որը կտրված են ուսումից։

Յեա ուզում եմ խոսել այն մասին, թե արդյոք մեզ սոսա պիտի երները խմում են, թե՞ վոչ։ Ինչ են ասում հետազոտության նշութերը, վոր վերաբերում են պիտիներների ալկոհոլ գործածելու դեպքերին։ Մենք տեսնում ենք, վոր ընտանիքում, յերբ հյուրեր են գալիս կամ հարսանիք է

լինում, ծնողները պիտիներներին թույլ են տալիս խմել։ Յերբ յերեխաները խմում են և հաբում, այն ժամանակ ծնողներն ու ներկա յեղողները նրանց գովում են, հարկադրում պարել և այլն։ մեզ մոտ շատ հաճախ հասակավորները վոչ միայն տոներին, այլև ընդհանրապես, գինի չեն տալիս յերեխաներին ու յենթագրում, վոր այդ բոլորովին վատ բան չե։

Ապա, խոսենք անտիսեմիտիզմի մասին։ Կարծեք թե, այդ նույնպես ամենափոքր արձագանքը պիտի գտներ պիտիներների մեջ, բայց իրոք այն շատ տարածված է։ Յեա խսկույն կկարդամ մի նկատողություն։ Նա կոչվում է՝ «կորչի ազգային թշնամանքը»։ Ահա ինչ է դրում մի յերեխա։

«Ինչքան ցավալի յե լսել հաճախ կրկնվող բառերը։

— Ձեռքդ։

— Ո՛ք, թո՛ւրք։

Այս բոլորը մեր յերեխաները սովորաբար կրկնում են իրրև հայհոյանք, լսակ միթե մենք բոլորս միատեսակ չենք։ Ձե՞ վոր մենք գիտենք, վոր հին ցարական կառավարությունն եր մեկ ազգը մյուսի դեմ գրգռում, վորպեսզի ինքը խուսափի ժողովրդի դալրույթից։ Նա ասում եր. «բաժանիր և իշխիր»։

Մի ուրիշ որինակ տեսնում ենք մեկ խոր-

հրդալին տնտեսութեան մեջ, նրա կողքին սեղա-
վարված է մանկական աշխատանքալին մի գա-
ղութ, վոր կազմված է թաթար յերեխաներից:
Ինչ են գրում նրանք մեզ:

«Այդ խորհրդալին տնտեսութեան մեջ է
գտնվում նաև մեր պիտի երական ակումբը: Ըս-
կըզենեքում մեր յերեխաները շատ վատ ելին վե-
րաբերվում թաթար յերեխաներին, չեյին թող-
նում, վոր գյուղի միջով անցնեն, ամեն տեսակ
մականոններ ելին տալիս նրանց և վոչ մի կերպ
չեյին կարողանում նրանց հետ կառավարվել»:

Ապա, նկարագրվում է, թե ինչ միջոցներ
ձեռք առան յերեխաները, վորպեսզի վերացնեն
այդ յերեխութիւնները: Ընկերներ, կարելի չէ գա-
նազանագուշն փաստեր ու դեպքեր բերել յե-
րեխաների դրութեան մասին ընտանիքում, փո-
ղոցում: Ինչո՞ւ չեն տեղի ունենում այդպիսի
փաստեր: Հենց այն պատճառով, վոր մենք,
ինչպես հարկն է, չգիտենք այդ մասին և, ինչ-
պես հարկն է, չենք ազդում յերեխաների վրա:
Ահա այս մեր աշխատանքի մեծ, համարյա նոր
առաքելութիւնը մեզն է, վորովհետև մենք վո-
չինչ չենք արել մանկան աշխատանքի պաշտպա-
նութեան, մանուկների կյանքի ու արամադրու-
թյունների ուսումնասիրութեան վերաբերյալ:
Մանուկների պաշտպանութեան մասին խոսելով

չպետք է մոռանանք գյուղի վորքիկ բատրակ-
ներիս ու պետք է նրանց մեջ համապատասխան
աշխատանք կատարենք:

Այժմ տվելի մանրամասն ինքնագործունեյու-
թեան հարցի վերաբերյալ: Վորպեսզի ամբողջ
աշխատանքն ինքնագործունեյութեան վրա
հիմնեն, մեր կազմակերպութիւնները պետք է
այն անցկացնեն գործնական առաջադրութեան-
ների մեթոդով: Յե՛ս չեմ ուզում այդ մեթոդի
վրա շատ կանոն տունել, այդ հարցը քննվել է
անցյալ պիտիւնում: Հուշում ենք, վոր կոնֆերեն-
ցիայի պատգա մալորները բավականաչափ ծանոթ
են դրան: Հարկավոր է տաել, վոր բոլոր կազ-
մակերպութիւններն իրենց աշխատանքում չկա-
րողացան անցնել կոնկրետ առաջադրութեանե-
րի մեթոդին: Այս պատճառով մեր առաջ կանո-
նած է մասնապահան մասշտաբով աշխատանքի
այդ մեթոդին անցնելու խնդիրը: Այն կոլլեկ-
տիվներում, վորտեղ այդ մեթոդը կիրառվել է,
ամբողջովին արդարացրել է ինքն իրեն:

Ել ինչ ենք առաջադրում մենք ինքնագործ-
նեյութեանը վերաբերող հարցում: Նախ՝ մենք
կարծում ենք, վոր հարկավոր է վերջ տալ յե-
րեխաների մեջ կատարվող աշխատանքի կազմա-
կերպչական ձևերի նկատմամբ չոր ու ցամաք
վերաբերմունքին: Մեզ մոտ մինչև այժմ հաս-

տատվել ե ողակներով բաժանումը ել վնշ մի ձե
չկա. խմբակներ չի կարելի, միայն՝ ողակ: Յե-
թե չերկու կամ յերեք չերեխա ուզում են ըզ-
բաղվել ռադիոյով—չի կարելի, յեթե նրա՝ ք ու-
զում են շինել ռադիո-ընկալիչ—չի կարելի: Յե-
թե մեկն ուզում ե մի բանով զբաղվել, ապա
նրան ասում են—չի կարելի, պետք ե նստել
սեղանի մոտ ե հավաքականորեն, 10 մարդով
գիրք կարդալ, կամ դասախոսութիւն լսել, կամ
մի ուրիշ բան, բայց վոչ մի ազատութիւն չեն
տալիս յերեխայի նախաձեռնութիւնը ե ինքնա-
գործունեյութիւնը: Այս պատճառով մենք դնում
ենք այն հարցը, վոր յերեխաների մեջ կատար-
վող աշխատանքի մեր բոլոր կադմակերպչական
ձևերը, մեր սարուկտուրան պետք ե յերակեա
ունենան աշխատանքի շահերը: Մենք համարում
ենք, վոր ողակային սիստեմը, իբրև ալլալիսին,
ինքն իրեն ամբողջովին արդարացրեց, նա պետք
ե մնա, բայց պետք ե թույլատրել նաև խմբակ-
ները, պետք ե թույլատրել, վոր յերեխաները
յերկուսով, յերեքով, չորսով ու անհատապես աշ-
խատեն վորևե հարցի վրա, ընդվորում կադմա-
կերպող, գլխավորող, ուղղութիւն տվող գերը
վերապահելով ողակին:

Յերկրորդ հարցն այն ե, վոր մենք այժմ
հարցերը պետք ե վճռենք յերեխաների հետ

միասին ե վոչ թե յերեխաների փոխարեն: Սրա
համար մենք վորոշեցինք, վորպեսզի ամեն մի
ձեռք առնելիք միջոց, վորը հարավոր կհամարեր
կոմյերիտմիութեան բջիջը, առաջին հերթին թողնը-
վեր, վոր յերեխաները վճռեն: Մենք առաջ ենք
քաշում նաև այն հարցը, վոր մեզ մոտ կոլլ կ-
տիվի խորհուրդը մշտական նախագահ ունենա:
Աշկոմում նախագահ ունենք, ֆորպոստում նա-
խագահ ունենք, իսկ կոլլեկտիվում ունենք միայն
առաջնորդ, չկա յերեխաների ընտրյալը, մինչ-
դեռ մենք այդ տեսնում ենք դպրոցում, ֆոր-
պոստում ե այլն: Հարկավոր ե պարբերաբար,
ինչպես մեզ մոտ ընտրվում են ողակների ա-
ռաջնորդներ, ընտրել պիտեմքերից կոլլեկտիվի
խորհրդի նախագահ, վորը պետք ե առաջնորդի
աջ ձեռքը հանդիսանա կոլլեկտիվի ամբողջ աշ-
խատանքում:

Մենք մեծ նշանակութիւն ենք տալիս կադ-
մակերպութեան դեկավարութեան հարցին յերե-
խաների միջոցով: Մինչև այժմ մեր ամբողջ դե-
կավարութիւնն ընթանում եր անմիջականորեն
հենց առաջնորդի միջոցով, կոմյերիտմիութեան
բջիջի միջոցով: Մենք այժմ առաջ ենք քաշել,
իբրև սիստեմ, առնչական բյուրոների աշխա-
տանքը, ողակների առաջնորդների հավաքը,
պատի լրագրերի խմբագրերի խորհրդակցութիւ-
նը ե այլն:

Մենք առաջ ենք բաշտում հուշնապետ աշխարհ-
քը, վոր մեզ մոտ տեղի ունեցող զանազան ու-
յոնական միջոցառութիւնները, կոնկուրաների
ու ցուցահանդեսների մեջ և այլն հարկավոր ե
զրավել հենց պիտներններին: Մենք առաջարկում
ենք պիտներնների բոլորոյին կից գործող հանձ-
նաժողովի մեջ մտցնել մեր պիտներ-կոմիտիտա-
կաններին: Այս գործում մենք նշում ենք մի
ամբողջ շարք գործնական միջոցառութիւններ:
Մենք կարծում ենք, վոր այս հանդիսանում ե
պրակտիկ մեծ գործ, մենք կարծում ենք, վոր
մեր հրահանգները պետք ե տրվեն նաև չեղե-
խաներին ուղղված բաց նամակներում:

Այժմ առաջնորդի մասին: Առաջինը, վոր
հարկավոր ե անել, այդ այն ե, վոր անհրաժեշտ
ե դադարեցնել անճոռնի վերաբերմունքը, ծաղ-
րանքները դեպի առաջնորդը: Այդ՝ ընկերներին
յետ ե մղում աշխատանքից: Այն անուշադրու-
թիւնը, այն արհամարհանքը վորոնցով շատ հա-
ճախ շրջապատված են կոլլեկտիվների առաջ-
նորդները, հարկավոր ե վոչնչացնել: Յերկրորդ՝
հարկավոր ե, վոր առաջնորդը դադարի հանրա-
գետ լինելուց: Իսկապես, իրոք նա չերեք հան-
րագետ չե յեղել, բաց մենք նրա առաջ շարու-
նակ աշխատի խնդիրներ ելինք դնում, վոր նա
պետք ե կարողանա հասարակական աշխատանք

կատարել, զբույցներ կազմել, աշխատանքային
արհեստանոցներ կազմակերպել, ռադիոյի, ավի-
ոյի մասնագետ լինել և այլն, - այն բոլոր զա-
նազանագույն խնդիրները մասնագետ վորոնք
առաջադրված են կազմակերպութեանը: Այժմ
այն հարցն ե առաջ դալիս, վոր սռաջնորդը
գործնական աշխատանքում պետք ե շրջապատ-
վի մի ամբողջ շարք անկուսակցականներով ու
կոմիտիտականներով՝ փականագործներով, կազ-
մարարներով, հշուաններով և այլն, վորոնք կող-
նեն նրան կազմակերպել արհեստանոցը, կարգի
դցել աշխատանքը, պետք ե աշխատանքի մեջ
զրավել նաև բանվորուհի մօրը, վորը առաջնորդին
կողմի կարի խմբակ կազմակերպել, հարմոնիստին,
վորը կաշիսուժացնի, ավելի գունեղ կը դարձնի
կոլլեկտիվի հավաքները:

Այդ մարդիկ կարող են շատ ողնել գործ-
նական աշխատանքում: Յես ժամանակ չունիմ,
յեթե վոչ կարող եյի կարդալ մի ամբողջ շարք
փաստեր Դնեպրոպետրովսկի, Մոսկվայի ու Լե-
նինգրադի կազմակերպութիւններին, յերբ պիտ-
ներներն այս հարցը դնում ելին բանվորուհի-
ների պատգամավորական ժողովներում և բան-
վորուհիները նրանց ձրի տալիս ելին խմբակ-
ների դեկավարներ: Յերբ նրանք այս հարցը
զրեցին գործարկումի առաջ, Դնեպրոպետրովսկի

կազմատան վարպետի առաջ, նա վոչմիայն տրվեց նրանց մի ամբողջ շարք դեն գցելու նյութեր, վոր պետքական ելին այդ գործի համար, ալի սկսեց ձրի դեկավարել կազմարարական խմբակը: Յես կարող եմ բերել մի ամբողջ շարք փաստեր, վորոնք ասում են, թե շատ կոմմունիստներ կուզենային աշխատել չերեխաների հետ: Նրանք ասում են: «Մենք չենք կարող ամբողջ որն աշխատել կոլեկտիվում, բայց մենք սիրում եմ յերեխաներին: Մենք կը համաձայնեյինք աշխատել: Տվեք մեզ շարաթական յերկու ժամ, և մենք մեծ ուրախությամբ կը պարապենք չերեխաների հետ, ուրախությամբ կը պատմենք չերեխաներին չինական անցքերի մասին և այլն»: Յեթե առաջնորդը շրջապատվեր զանազան ուժերով, վորոնք ոգնեյին նրան գործնական աշխատանքում, այն ժամանակ նա հանդես կը գար միայն գլխավոր կազմակերպչի դերում և անպալման գլուխ կը հաներ ամբողջ աշխատանքից:

Յերրորդը, վոր մեզ հարկավոր է, այդ առաջնորդին իր աշխատանքում գործնական ոգնություն ցույց տալն է:

Այստեղից անցնում եմ վերջին հարցին, դեկավարության հարցին: Ընկերներ, մեր դեկավարությունը պետք է ընթանա, գլխավորա-

պես, առաջնորդին իր աշխատանքում ոգնելու գծով: Ի՞նչ է նշանակում այս: Գործնական ոգնությունն այն կը լինի, վորպեսզի, ինչպես չես ձեզ ցույց տվեցի, սերմեր ու գործնական ցումներ ուղարկենք գյուղական կոլեկտիվներին: Այդ նշանակում է՝ հրատարակել վործին վերաբերող մի գրքուկ, վորի մեջ պատմվում է, թե ինչպես այս կամ այն կոլեկտիվն այս կամ այն վործն արեց, մի գրքուկ, վորի ընթերցումից հետո առաջնորդը կարողանա ինքն էլ այդ աշխատանքն սկսել: Այդպիսի գրքեր հրատարակելու վործ կա: Այժմ մենք ինքներս ենք վրձուել ամառը մի ընդհանուր նամակ ուղարկել և յերկու զիրք հրատարակել, մեկը քաղաքի, միուսը գյուղի համար և նրանցում շարադրել կոլեկտիվի գործնական աշխատանքի բոլոր նյութերը: Բացի սրանից, բացի այս գրքուկների հրատարակութունից և զանազան տեսակ գործնական նյութեր ուղարկելուց, մեր պիոներների բյուրոների առաջ կանգնած է նույնպես հետազոտական աշխատանքի խնդիրը: Յեթե առաջնորդին ոգնելու գործի մեջ պետք է գրավել զանազանագույն մարդկանց, վոչ միայն մանկավարժներին ու ագրոնոմներին, վորոնց մասին չես խոսեցի, ապա նրանցից ամենատաղանդավորներին, ամենաչեռանդուններին և ամենա-

ձեռներեցներին պետք է դրավել պիտներների բյուրոներին գործնական աշխատանքի մեջ:

Այժմ կոմյերիտմիությունը պետք է պայքարի ժողովրդական լուսավորության բաժինների գծով հանուն արտագլոբալական բաժինների, վորոնք պիտի բացվեն սոցիալականների կից: Յեթե մտաբերեք այն, ինչ չես առացի աշխատանքի բովանդակության վերաբերմամբ, կինոյի, թատրոնի, ցերեկույթների, խմբակների, կենդանի լրագրերի վերաբերմամբ, աշխատանքի ու լեռնեխանների իրավունքների պաշտպանության վերաբերմամբ և այլն, դուք կը տեսնեք, վոր այս մի ամբողջ շարք միջոցառություններ են, վորոնք պետք է ընթանան արտագլոբալական աշխատանքի գծով, վորոնց համար բավական չեն մեկ կոմյերիտականի վոչ միջոցները, վոչ էլ ուժերը: Մենք այդ աշխատանքում պետք է լինենք նախաձեռնողներ ու նախամարտիկներ ճիշտ աչպես, ինչպես ֆաբրիկա-գործարանային աշակերտների դպրոցներում, կոմյերիտական դպրոցներում և այլն: Մենք աչտեղ պետք է դնենք մեր մարդկանց, վոր, ինչպես հարկն է, կազմակերպեն աշխատանքը:

Ընկերներ, իսկ վորն է հիմնական առփոփումը: Հիմնական առփոփումը հետևյալն է: Յեղևելով այն բանից, վոր կոլլեկտիվն իր ամբողջ

պրակտիկ գործունեություն մեջ պետք է բավարարե յերեխաների աճած պահանջները, հարկավոր է, մենք մեր աշխատանքի հին գծերը պահելով—ազատ ժամեր, դպրոց, կազդուրում, աշխատանք, հասարակական աշխատանք և յերեխաների պաշտպանություն—անկյունաքար պահելով աշխատանքը, դպրոցը և հասարակական աշխատանքը, դենք վոչ միայն այն հարցը, թե վորտեղ անել, այլեվ ինչ ու ինչպես անել, դենք աշխատանքի մեթոդի, յերեխաների ինքնագործունեության, հետաքրքրական, կենդանի ձևերի հարցը, վորոնք պետք է համապատասխանեն այն յերեք հիմնական պայմաններին, վորոնց մասին չես ավելի առաջ խոսել եմ:

Այսպես ուրեմն, մեր կազմակերպությունը պետք է լինի վոչ թե կազմակերպություն յերեխաների համար, ինչպես այժմ այդ նկատվում է վորոշ տեղերում, այլ պետք է դառնա յերեխաների իրենց մասնատան քաղաքական կազմակերպությունը:

Ահա այն միջոցառությունները, վորոնք, յեթե ճիշտ կիրառվեն, կապահովեն ծանր դրությունից յեղևելը: Մենք պետք է խորհենք և ուղարկություն դարձնենք այն բանի վրա, վոր մենք, կոմյերիտականներս մեր գործական աշխատանքում շատ հաճախ մեր ուժերը ցրելով ենք տալիս, չենք կա-

յերեխաների աճած պահանջներին՝ կուլտուրական-աշխատանքային և հասարական դաստիարակութեան ամբողջ աշխատանքի աշխուժացման ու չեղեխաների ազատ ժամերը կարգավորելու միջոցով, և գտնվեն աշխատանքի ավելի մասսայական գունեղ ձևեր, կառուցված հենց յերեխաների լայն ինքնագործունեություն և նախաձեռնություն հիմքի վրա՝ առաջնորդների ընտրանքի, նախապատրաստություն և շարժման ղեկավարություն ամբողջ սիստեմի լավացման միջոցով:

ԱՇԽԱՏԱՆԻՔԻ ԱՇԽԱՌԻԺԱՅՈՒՄ ՅԵՎ ԻՆԴՆԱ-ԳՈՐԾՈՒՆԵՑՈՒԹՅԱՆ ԶՈՐԳԱՅՈՒՄ

3. Անհրաժեշտ է պիտաներական աշխատանքի բովանդակությունը հասարակական բնույթ տալ, հետևելով աշխատանքի դաստիարակչական արդյունքին, կապելով այն ֆաբրիկայի, գործարանի, գյուղատնտեսության, կուսակցության ու կոմյերիտմիության հետ և վճռականապես պաշարելով քաղաքական մերկ ֆրոնտի և չեղեխաներին մեխանիկորեն զանազան հասարակական կազմակերպությունների աշխատանքի մեջ գրավելու դեմ: Պիտաներների հասարակական աշխատանքում կարևորագույն դեր պետք է խաղաղ կազմակերպված չեղեխանների մեջ աշխատելը:

4. Կոնֆերենցիան ուշադրություն է դարձնում այն բանի վրա, վոր աճհրաժեշտ է աշխատանքային ունակությունների ու գիտելիքների տարածումը, զլխավորապես երեքարականության, ռադիոյի, ավիոյի վերաբերյալ, ամեն կերպ զարգացնելով չեղեխանների տեխնիկական նախաձեռնությունը և գյուտարարությունը: Անհրաժեշտ է նույնպես լայնորեն արմատացնել պիտաներների միջավայրում կարուձևի, հյուսելու ասեղնագործելու և այլն պարզագույն ունակությունները: Ամեն մի պիտաների, կամ 2—3 հոգուց կազմված խմբակի, պետք է հնարավորություն տրվի զբաղվել տեխնիկայի ճյուղերից՝ իրենց հետաքրքրող վորևէ մոմենտով, այդ աշխատանքը կատարելով ողակի կազմակերպող ազդեցությունը: Հարկավոր է ամեն կերպ խրախուսել տանը տեխնիկական անկյուններ ստեղծելը և ակումբներին ու կոլլեկտիվներին կից զանազան տեխնիկական խմբակներ ու արհեստածոցներ կազմակերպելը:

5. Կոլլեկտիվի գյուղատնտեսական աշխատանքը կապելով տվյալ ռայոնի կոմյերտմիության պրակտիկ գյուղատնտեսական աշխատանքի հետ, անհրաժեշտ է այն կատարել ինչպես անհատականորեն, այնպես էլ հավաքականորեն, այդ աշխատանքի մեջ գրավելով անկազմակերպ չեղեխաններին: Այս կամ այն

տեսակ գյուղատնտեսական աշխատանքի նշված կոնկրետ գործը հարկավոր ե մինչև վերջ հասցնել: Պիոներները պետք է ձգտեն սառցած փորձը փոխադրել իրենց ընտանիքը և մյուս գյուղացիների ընտանիքները:

6. Ինչպես քաղաքում, այնպես ել գյուղում աշխատանքային դաստիարակության վերաբերող աշխատանքում հիմնականն այն չէ, վոր վորոշ արհեստ սովորեցնենք, այլ այն, վոր ուղիղ վերաբերմունք մշակենք դեպի աշխատանքը (աշխատել կարողանալ, աշխատանքը սիրել, հասարակական աշխատանքը հարգել և այլն):

7. Յերեխաների ազատ ժամերը կարգավորելու համար հարկավոր ե բոլոր հավաքույթներում ժամանակի մի մասը թողնել պիոներների սիրած ազատ զբաղմունքների համար (շաշկա, շախմատ, նկարչություն և այլն): Լայն տարածում պիտի ստանան մասսայական տոները, կենդանի լրագրերը, կինո-յերեկույթները, գրամատիկական աշխատանքը, ձկնորսների, յերաժիշտների, գավառագետների, նկարել սիրողների խմբակները և այլն: Անհրաժեշտ ե ամեն կերպ խրախուսել շախմատի և այլ տուրնիրները, լավագույն նկարի համար կազմակերպած կոնկուրսները, սպորտի մրցությունները: Անհրաժեշտ ե ազատ ժամերին առողջացման ու կարգավորման

վերաբերող աշխատանքն ոգտադրծել նաև պիոներների ու յերեխաների մեջ ռազմական պրոպագանդ անելու համար (կարճատև յերթեր, ռազմա-սպորտային խաղեր, հրաձգային սպորտ, պարսպուռնքներ տպարանում, առաջին ոգնության ասպարիզում):

8. Հարկավոր ե ընդայնել պիոներական-կազմակերպության մասնակցությունն անխտ-մության ու հսկողության բացակայության դեմ մղվող պայքարին, հատուկ ուշադրություն դարձնելով այն յերեխաների մեջ կատարվող աշխատանքի վրա, վսրոնք հանձնված են գյուղացիների ընտանիքներին (պատրոնատ). նույնպես և կովել յերեխաներին ծեծելու, նրանց հետ կռուտ վարվելու դեմ:

9. Պիոներներին ու յերեխաներին առողջացնելու նպատակով, հարկավոր ե պիոներական կազմակերպության աշխատանքի մի մասը բաց ողում կատարել, վորի համար ամենից առաջ անհրաժեշտ ե ամառային ու ձմեռային հրապարակներ լայն տարածում, ամառային լողարանների, ժասսաճական զբոսանքների, եքսկուրսիաների, առավոտյան մարմնամարզական պարսպունքների կազմակերպում և այլն: Ծամբարները մունքների կազմակերպում և այլն: Ծամբարները պետք ե միտն առողջացման, մասսայական ձևեր, պետք ե միտն առողջացման, մասսայական ձևեր, վորի կողքին անհրաժեշտ ե պաշտպանել տեղերի

նախաձեռնութիւնը սանիտարական ախպի ճամբարներ ստեղծելու գործում: Գլուղերում հատուկ ուշադրութիւն դարձնել սանիտարական առողջապահական ունակութիւնների արմատացման վրա, այստեղ եւ զարգացնելով յերեխաների առողջացման աշխատանքը (հրապարակներ, երսկուրսիաներ, զբոսանքներ):

10. Կոնֆերենցիան մեծ նշանակութիւն է տալիս հաստատուած որեւքների ու սովորութիւնների պահպանմանը պիւններների կողմից: Վերջերս հաճախակի լին դարձել նրանց խախտման դեպքերը, ինչին հաճախ նպաստում է նրանց նկատմամբ կողեկտիվի առաջնորդի անուշադիր ու արհամարհական վերաբերմունքը: Հաստատուած որեւքները և սովորութիւններն իրենց միջավայրում ամուր պահելով, պիոներները պետք է անձնական որինակով աչն տարածեն անկազմակերպ յերեխաների մեջ:

11. Կոնֆերենցիան հատկապէս նշում է, վոր դժվարութիւններից դուրս գալը, պիոներական աշխատանքի աշխուժացումը, վառ, գունեղ ձևերի արմատացումը հնարավոր են միայն պիոներների ինքն սկործանելութիւն ամենալայն զարգացման պայմանում: Այս նպատակի համար առհրաժէշտ է. ա) աշխատանքը կատարել պիոներների ու յերեխաների հոժարակամ մասնակցու-

թիւն սկզբունքներով. բ) աշխատանքի ձևերը հարմարեցնել բովանդակութիւնը (չվախենալ խմբակներ կազմելուց, աշխատանքն անհատապէս և խմբակներով կատարելուց, ապահովելով սակաչն ողակների ու կոլեկտիվների նախաձեռնող դերը. գ) աշխատանքը կատարելով կոնկրետ առաջադրութիւնների մեթոդով, բոլոր հարցերը վճու՛լ վո՛չ թե յերեխաների փոխարեն, այլ յերեխաների հետ միասին (ողակի, կոլեկտիվի խորհրդի, կոլեկտիվի) Պիոներներն իրենք պետք է նշեն, կազմակերպեն և հաշվառեն իրենց աշխատանքը. դ) ամրացնել կոլեկտիվի լարհրդի ընտրովի նախագահին վո՛չ միայն իբրեւ խորհրդի նիստերում նախագահողի, այլև իբրեւ կոլեկտիվի առաջնորդի իսկական ոգնականի, վոր տղաներից ընտրված է վորոշ ժամկետով, ե) ամբողջ աշխատանքը հարմարեցնել յերեխաների զանազան հասակներին, — մեծ յերեխաների մեջ աշխատանքը պետք է ավելի խոր բնույթ կրի և ավելի մտտիկ կապված համակոմյերիտական աշխատանքի հետ

Պիոներներին իրենց կազմակերպութիւնը ղեկավարելու մեջ գրավելու համար անհրաժէշտ է. ա) ամեն մի գործնական հրահանգ անցկացնել պիոներական ակտիվի միջոցով, սիւտեմ դարձնելով ողակների առաջնորդների, պա-

ղեկավարութեան կոնկրետութեանն ու ժեղացնելու վորոշ միտում, կոնֆերենցիան կարծում է, վոր այնուամենայնիվ լոմֆերիտութեան ղեկավարութունը դեռ բավական չէ։ Անհրաժեշտ է հասնել վճռական բեկումի պիտեբական-շարժման ղեկավարութեան ու ժեղացման և լավացման ուղղութեամբ, այն ավելի կենդանի ու կոնկրետ դարձնելով։ Բոլոր հրահանգները պետք է չեղնեն տեղական փորձի հաշվառումից, լինեն կարճ ու պարունակեա իրենց մեջ վոչ միայն մատնանշում, թէ ինչ անել, այլև ինչպե՞ս անել։ Կոնկուրսները, ցուցահանգեսները, աշխատանքի առանձին ճշդերի քննութիւնը պետք է լայն տարածում գտնեն։ Սոցորագուն կետերում անհրաժեշտ է տեխնիկական ու գյուղատնտեսական կայանների կազմակերպում։ Անհրաժեշտ է կազմակերպութեան ղեկավարութիւնը մոտեցնել հենց պիտեբներին և հատկապէս պիտեբական ակտիվին (հանձնաժողովներին, խորհրդակցութիւններին հետադուրութիւններին աշխատանքը)։ Շարժման առանձին հարցերի մշակման համար (աշխատանքային քրժունեցութեան ծրագիր, ղեղատնտեսական աշխատանք և այլն) պետք է դրավել դասական կազմակերպութիւնների մասնագետների ու ծնողների (լուսրժին, տորաժին, հողբաժին, կինբաժին, մանկավարժ, ագրոնոմ,

բժիշկ, արհեստանոցի ղեկավար և այլն)։ Հարկավոր է հատուկ ուշադրութիւն դարձնել կազմակերպութեան ղեկավարութեան վրա մամուլի գծով (թերթեր, ժոժնալներ, ղեկավար գրախոսութիւն վոչ միայն առաջնորդներին, այլև պիտեբական ակտիվի համար) և մանկական գրքի ստեղծման վրա ազգային ծայրամասերում և ազգային կազմակերպութիւններում։ Անհրաժեշտ է լավացնել ԿԿ. ղեկավարութիւնն ազգային կազմակերպութիւնների աշխատանքի վերաբերմամբ և ուժեղացնել պիտեբներին բոժրոնների աշխատանքը տեղերում ազգային փոքրամասնութիւնների կողմէկաիվներում։

14. Կոնֆերենցիան առաջարկում է տեղական բոլոր կազմակերպութիւններին կատարել ԿԿ. հրահանգ աշխատանքում ոգնելու, առողջութեան մասին հոգալու, առաջնորդների զործը թեթեացնելու վերաբերյալ, ուշադրութիւն դարձնելով նրանց նախապատրաստութեան վրա, ամենից առաջ դեպի չերեխաներն ու աշխատանքն ուղիղ մոտեցում ունենալու գծով։

Առաջնորդը պետք է «հրամանատար» կամ «դայակ» չլինի, վոր հրամայում է կամ ամեն ինչ անում յերեխաների փոխարեն, այլ ավագ ընկեր, հենց պիտեբների զործունեցութեան հմուտ կազմակերպող։

կազմակերպության կարեւորագույն հերթական խնդիրներէց մեկն է հանդիսանալ բանվորներին ու գյուղացիներին միջավայրից իսկապես լավագույն, ակտիվ կոմյերիտականների և՛ քաղաքական և՛ ընդհանուր կրթական տեսակետից ամենից տվելի գրագետների ընտրանքը պիտո՞ւն-բախան-կողեկաիփների ղեկավարության և պատանի-պիտներնեի բնութոնների նախագահների կազմը լավացնելու համար: Ազգային կազմակերպութուններում պետք է ձգտել այն բանին, վոր կ'լլեկաիփի առաջնորդները ընտրվեն բնիկ ազգության կոմյերիտմիության միջավայրից:

15. Կոնֆերենցիան հանձնարարում է կկ. վոր վճռականորեն դնի լուսժողկոմաի ու ՀԱՄԿԽ առաջ մանկական ակումբներին շինարարության, մանկական կինո-ֆիլմաների, մանկական կինոթատրոններին ստեղծման, հրապարակների կառուցման, յերեխաների մեջ եքսկուրսիոն զործի դարգացման, բանվորական ակումբներում ու խրճիթ-ընթերցարաններում հատուկ մանկական որերի կազմակերպման, մանկական պիեսների, յերգերի ստեղծման, մանկական թատրոնների լավացման և զարգացման հ-րցը:

Կոնֆերենցիան անհրաժեշտ է համարում, վոր լուսբաժնին կից կազմակերպվի յերեխաների մեջ աշխատելու արտադպրոցական բաժին: Ման-

կական արտադպրոցական աշխատողներ նախապատրաստելու նպատակով անհրաժեշտ է կոմ-մունիստական Դաստիարակության Ակադեմիային կից ստեղծել մանկական արտադպրոցական ֆակուլտետ և կուրսերի ցանցը ծավալել տեղերում:

16. Նշելով վոր պիտ. երական-կազմակերպութունների մեջ կան նշանակալի քանակությամբ մեծահասակ յերեխաներ, կոնֆերենցիան հանձնարարում է կկ այս հարցի մանրամասն ուսումնասիրության հիման վրա մշակել մեծահասակների հետ աշխատելու գործնական միջոցառութուններ, կազմակերպելով նրանց պլանաչափ անցումը կոմյերիտմիության մեջ, պատանեկական սեկցիաների կազմավոր ընկերութունների մեջ աշխատելու համար և այլն:

17. Վերջերս նկատվող հեռացումները դրսում են վոր թե աճման մեխանիկական զրսպման հարցը, ալ աշխատանքի բովանդակության հարմարեցումը յերեխաների պահանջներին ու հեռաքրքրություններին: Միայն այս խնդրի լուծումով կարելի չէ ստեղծել կազմակերպության հեռագա աճման պայմաններ, շարժման հոսանու-տության կրճատում և նորմալ զարգացում:

18 Կոնֆերենցիան հաստատում է, վոր բացակայում է կոմյերիտմիության ու կոլլեկ-

տիվների ղեկավարութունը հոկտեմբերիկների
վերաբերմամբ, պակասում և աշխատանքի բու-
վանդակության պարզութիւնը, բացակայում
են նախապատրաստված ղեկավարները: Նշելով
այդ շարժման կարևորութիւնը, կոնֆերենցիան
հանձնարարում և համ.ԼԿՅՆՄ ԿԿ, տեղական
կոմիտեներին ու բժիշներին ղեկավարել այդ հարցի
ուսումնասիրությամբ ու զարգացմամբ՝ նրա ղե-
կավարության համար առաջ քաշելով տվելի նա-
խապատրաստված ղեկավարներ:

«ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՍԵՐԻԱԻՑ» ԼՈՒՅՍ ԵՆ ՏԵՍԵԼ

1. Գաբրիելյան Ռ. — Միջատակեր բույսեր . . . 20 կ.
2. Լեբեգեվ Ի. Ա. — Խնչպես և տառաջացել չեր-
կիրը 30 կ.
3. Գաբրիելյան Ռ. — Ովկիանի թագավորը . . . 15 կ.
4. Յելաչիչ Յեվ. — Կենդանի և բուսական աշ-
խարհների փոխհարաբերու-
թյան մասին 25 կ.
5. Սարգսյան Ն. — Զարմանալի դեմքեր 35 կ.
6. Գաբրիելյան Ռ. — Ճագարամուկը,
Բզեզների լեակից 25 կ.
7. Սարգսյան Ն. — Կենդանի ճրագներ 25 կ.
8. Նանսեն Փրիսլով. — Գիշերվա խավերի և սա-
ռույցների մեջ | հտ. 60 կ.
9. Գաբրիելյան. — Մողեսների աշխարհում . . . 25 կ.
10. Կարինցեվ Ն. — Ելեքարիֆիկացիայի պիոներ
եղիսունը 15 կ.
11. Նանսեն Փ. — Գիշերվա խավարի և սառույց-
ների մեջ հտ. ր. 60 կ.
12. Նեյաչեվ. — Ստորերկրյա ուժեր

Դիմել Պետհրաքի բոլոր գրախանութներին
յեվ բաժանմունքներին

ԳԻՆԸ 20 ԿՈՊ.

<< Ազգային գրադարան

NL0185054

